

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku M. B.
przy uczestnictwie J. P., J. B., A. K., H. Z. i A. E.
o dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 11 września 2019 r., sygn. akt V Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza na rzecz uczestniczki J. P. od wnioskodawcy
kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy

kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Powołanie we wniosku przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.). Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Skarżący powołując się na oczywistą zasadność skargi odwołuje się przede wszystkim do naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów wymienionych w pkt II ppkt 1 i 2 zarzutów, w szczególności art. 948 k.c. i przedstawia krótki wywód na uzasadnienie zarzucanych uchybień. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do

rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo twierdzenia skarżącego dotyczą tylko argumentu, że Sąd uznał testament za jasny i uchylił się od jego wykładni a w ocenie skarżącego materiał dowodowy pozwalał na odmienne ustalenia. Wnioskodawca pominął, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sadu Najwyższego zakaz oparcie skargi na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub dowodów, określony w art. 398³ § 3 k.p.c., oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów. Również art. 398¹³ § 2 *in fine* stwierdza, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. W świetle motywów zaskarżonego postanowienia nie ma podstaw do przyjęcia, że nastąpiły uchybienia przepisom postępowania o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Skarżący wskazuje również na zagadnienie prawne i potrzebę wykładni art. 365 § 1 k.p.c. przez wyjaśnienie czy moc wiążąca prawomocnego orzeczenia ogranicza się do jego sentencji czy obejmuje także jego uzasadnienie.

Nie ma podstaw do przyjęcia, że wystąpiła konieczność kolejnej wykładni art. 365 § 1 k.c. jako przepisu prawa budzącego poważne wątpliwości. Po pierwsze przepis musi budzić poważne wątpliwości, a zatem nie wątpliwości zwykłe, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy, a wątpliwości kwalifikowane, wynikające z rozbieżnej jego wykładni przez judykaturę i doktrynę. Po drugie istnienie nawet rozbieżnych orzeczeń Sądu Najwyższego, jeżeli jedno ze stanowisk jest wyraźnie dominującym i utrwalonym, nie uzasadnia konieczności dokonania wykładni. Przeważająca, aktualna linia orzecznictwa w odniesieniu do mocy wiążącej orzeczenia przyjmuje, że taką moc ma jego sentencja a uzasadnienie może tylko pomóc w ustaleniu jej granic w razie konieczności ich określenia, jak np. w razie oddalenia powództwa (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 249/10, OSNC-ZD 2012 r./A, poz. 6, z dnia 19 października 2012 r., V CSK 485/11, z dnia 30 maja 2017 r., II PK 125/16, SIT 2017/2 s. 387, z dnia 20 września 2017 r., I CSK 696/16, nie publ.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. 13 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 7 i 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

jw